

Průvodní listina k projektu

Projekt: první projekt do Engeto Online Datová Akademie
Autor: Stanislav Weissmann
email: stana.ws@gmail.com
discord: Standa W.

Výzkumné otázky:

1) Rostou v průběhu let mzdy ve všech odvětvích, nebo v některých klesají?

Údaje o mzdách jsou obsaženy v tabulce czechia_payroll - po jednotlivých odvětvích, v rámci odvětví jsou členěny v jednotlivých letech po čtvrtletích. V každém čtvrtletí jsou 2 údaje pro dané odvětví – pro fyzický a přepočtený počet zaměstnanců. Průměrná mzda pro přepočtený stav zaměstnanců bývá vyšší než pro fyzický (viz vzorek ve skriptu – odvětví A a rok 2000).

Rozhodl jsem se využívat přepočtený stav zaměstnanců, dle mého názoru je tento údaj objektivnější. Do přepočteného počtu zaměstnanců se zahrnují: všichni stálí i dočasní zaměstnanci, kteří jsou v pracovním poměru, zaměstnanci v době nemoci, brigádníci. Do přepočteného počtu zaměstnanců nepatří: osoby pracující na základě dohody o pracovní činnost nebo na základě dohody o provedení práce, ženy na mateřské dovolené a rodičovské dovolené (do 3 let věku dítěte), muži na rodičovské dovolené (do 3 let věku dítěte), zaměstnanci uvolnění k výkonu funkce (starosta obce), učni a studenti na provozní praxi.

Upozorňuji, že ve sloupci kódu odvětví (tabulka czechia_payroll) jsou také hodnoty NULL (a přitom mají hodnoty průměrné mzdy...). Tyto NULL hodnoty jsem tedy vyřadil.

Závěr:

Jako „případ“ pro následující závěry označuji výpočet pro jedno odvětví v jednom roce.

Celkem ve 32 případech poklesla průměrná přepočtená mzda oproti předcházejícímu roku (Doprava a skladování v r. 2011 – po zaokrouhlení záporného čísla vychází 0).

Meziroční pokles příjmů dle mého názoru není ojedinělý jev – vyskytl se v cca 8 % sledovaných případech (32 z celkového počtu 399).

Z jednotlivých případů nejvíce poklesly průměrné mzdy v oboru peněžnictví a pojišťovnictví – o 8,83 % v r. 2013 a v oboru činností v oblasti nemovitostí – o 6,83 % v r. 2020.

Vývoj mezd můžeme měřit za r. 2001 až 2021. V r. 2011 poklesly mzdy u nejvíce odvětví – celkem v 11 případech.

2) Kolik je možné si koupit litrů mléka a kilogramů chleba za první a poslední srovnatelné období v dostupných datech cen a mezd?

Tabulky mezd obsahují údaje od r. 2000 do r. 2021, tabulky cen pak od r. 2006 do r. 2018. Počítal jsem s průměrnou přepočtenou mzdou a oproti předchozímu úkolu jsem také započítal údaje o mzdách, ve kterých měl sloupeček odvětví hodnotu NULL.

Z řešení vyplývá, že v roce 2006 bylo možné zakoupit 1.308 chlebů a 1.460 l mléka. V roce 2018 v obou případech bylo možné zakoupit více – 1.363 chlebů a 1.667 l mléka. Obou zboží si mohli tedy lidé v pozdějším roce 2018 koupit více.

3) Která kategorie potravin zdražuje nejpomaleji (je u ní nejnižší percentuální meziroční nárůst)?

Nejpomaleji zdražuje krystalový cukr. Pro výpočet jsem použil průměr ročních průměrů pohybů cen. Píší pohybů z toho důvodu, že v některých letech průměrná cena zboží klesala. U krystalového cukru tento „průměr průměrů“ dokonce dosahuje záporné hodnoty : -1,92 %. Kontrolní dotaz na ceny cukru potvrzuje, že v r. 2006 jeho průměrná cena byla 21,72 Kč, zatímco v roce 2018 stál průměrně 15,75 Kč.

4) Existuje rok, ve kterém byl meziroční nárůst cen potravin výrazně vyšší než růst mezd (větší než 10 %)?

Neexistuje. Největší rozdíl v meziročních nárůstech je v roce 2013, kdy rozdíl v cenovém vývoji činil cca 7 %. Mzdy v tomto roce totiž poklesly o 1,49 % a ceny potravin se zvýšily o 5,55 %.

5) Má výška HDP vliv na změny ve mzdách a cenách potravin? Neboli, pokud HDP vzroste výrazněji v jednom roce, projeví se to na cenách potravin či mzdách ve stejném nebo následujícím roce výraznějším růstem?

Nedostatek tohoto zadání je, co se myslí „výraznějším růstem“. Jako hranici pro „výrazněji“ jsem zvolil meziroční růst větší než 5 %. V letech 2005, 2006, 2007 a 2017 – ve kterých vzrostlo HDP o více než 5 %, vzrostly mzdy nebo ceny (nebo obojí) o více než 5 % v daném roce nebo následujícím.

HDP o více než 5 % rostlo v letech 1995 (nemáme data o mzdách a cenách), 2005, 2006, 2007, 2015 a 2017. Takže z dat, které máme a můžeme porovnat u HDP, cen a mezd – byla souvislost prokázána ve čtyřech z pěti let.

Pokud je 5 %-ní hranice „výraznějším růstem“, pak lze tvrdit, že většinou se významnější růst HDP projeví výraznějším růstem cen či mezd v daném roce či následujícím.

6) Dodatečný materiál - tabulka s HDP, GINI koeficientem a populací dalších evropských států ve stejném období jako primární přehled pro ČR.

Je v samostatné tabulce pro roky 2004 až 2018 (v těchto letech data pro ČR). V tabulce jsou evropské země také v případě, kdy koeficient GINI má hodnotu NULL. Zajímavé je pořadí podle GDP/1 obyvatele.

Poznámky:

Poté, co jsem měl všechny propočty tohoto projektu hotovy, jsem zjistil dvě následující věci

- 1) Dříve jsem si nevšiml, že tabulka cen czechia_price má ve sloupci region_code také hodnoty NULL, které představují průměrnou hodnotu měření u daného zboží v daném týdnu v různých regionech. Protože se jedná o průměr, mělo by být bez vlivu na výsledky, zda vyloučím nebo nevyloučím měření cen, ve kterých region_code = NULL. Proto jsem u výzkumné otázky číslo 2 zařadil také výpočet průměrné ceny všeho zboží ve dvou variantách (s NULL hodnotami v region_code a bez NULL hodnot). A rozdíl je opravdu minimální – cca 0,0001 Kč.
- 2) Nemám tabulku pro data mezd a cen potravin za ČR na totožné porovnatelné období. Uznávám, že s touto tabulkou bych mohl vytvářet dotazy na menší množství tabulek (někdy na jednu). Na druhou stranu samotná společná tabulka by spojovala dost rozdílné věci – mzdy v různých odvětvích a ceny různého zboží – a byla by dle mého názoru málo přehledná. Mám ve svém projektu více tabulek, kterými jsem se snažil zjednodušit a zprehlednit dotazy.
- 3) Díky výše zmíněným nově vytvořeným tabulkám je zapotřebí projíždět skripty v pořadí od první otázky po poslední.